

وه‌سا دیاره که د کاته‌ک تیزیک دا که‌نالا ته‌له‌فیزیونی - زاگروس- دئ ژ دایک بیت ئو خوه نأفیتنه نأف باوه‌شا مه‌دیا کوردی. ماوه‌یه‌که روژنامه‌یا خه‌بات ناگاداری هونه‌رمه‌ندان دکه‌ت به‌شداری دیناسه‌یا ئی که‌نالا ته‌له‌فیزیونی بکه‌ن. پرس نه‌فه: ف که‌ناله هتا چ راده‌یه‌کی دئ کارگیز بیت ل سه‌ر هاوه‌لاقی یی کورد ب گشتی ئو هتا چه‌ند دئ که‌ناله‌ک کولتوری، رامیاری، نابوری به‌ره‌م هینه‌ر بیت ژ بوی جفاکا کوردی؟ ئو ب که‌نالا ته‌له‌فیزیونا زاگروس مه‌یدا کوردی پینگاف به‌ره‌ف چ ناسویه‌کی د نأفیت؟ نایا که‌ناله‌ک وه‌ها دئ کارگیزی هه‌بیت ل سه‌ر هندئ که بیر ئو رایین هاوه‌لاقی کورد بگه‌هیت به‌پررسی سیاسی یان نه؟ یان ژئ نه‌ف که‌ناله‌ک دئ وه‌کی کوردستان تی. ف. ئو ده‌نگی کوردستانئ ئو کورد-سات که‌نالا راگه‌یاندنا پارتی یا دیموکراتی کوردستان یان ژئ ئیکیتی نیشتمانی بیت؟ توری نوچه راگه‌یاندنا نینته‌رنه‌تی په‌یامنیژ- 15.10.2004 دیار کری یه‌که نه‌ف که‌ناله‌ک گریداین پارتی دیموکراتی کوردستان بیت ئو وی ژ ئالی مه‌کته‌با راگه‌یاندنا پارتی دیموکراتی کوردستان فه سه‌ره‌شتی بیته کرن. دیاره که ل کوردستانئ ده‌زگه‌هین که گریداین پارتی سیاسی گه‌له‌ک کیمین!!! ئو ب که‌نالا زاگروسئ دئ هاوسه‌نگی ئو یه‌کسانی بکه‌فیت د نأف ده‌سه‌لاتا سیاسی ئو راگه‌یاندنا کوردستانئ. زیده‌بارئ هندئ که نازادی ئو یه‌کسانی ل نأف جفاکا کوردی دا دئ پیش فه بیت!!!

ل ئالی گه‌له‌کان به‌لکو نه‌ف ب چه‌پله‌ریزان پیشوازی ئی بیته کرن ئو وه‌کی پیشکه‌ته‌ک د واری مه‌دیا کوردی بیته ناسکرن. ب پیچه‌وانه ئو ب داخ فه نه‌ف ته‌نیا پیشکه‌تن ژ بوی روژنامه‌گه‌ری یا پارتایه‌تی، نه‌ک روژنامه‌گه‌ریه‌ک نازاد. روژنامه‌گه‌ری گریداین ری‌خراوین جیاواز که‌خواه‌ن نایدولوزیین جیاواز هه‌نه به‌ره‌فاژه‌ی روژنامه‌گه‌ری یا نازاد خاوه‌ن قه‌لسی ئو د چارچوه‌فیه‌ک به‌رته‌سلک دا کار ئو خه‌باتا خوه ددومین. ده‌ما که روژنامه‌گه‌ری یا نازاد ب ئاویه‌ک ئو بجه‌کنیف ل کیشه ئو ناکوکیین جفاکی د نیریت هویا وی ژئ نه‌فه که هه‌ول دده‌ت راستیین جفاکی ژ بوی هاوه‌لاقی ب ره‌نگه‌گ زه‌لال شروه‌ه بکه‌ت، چ ب په‌یت بیت یان ژئ ب وینه هه‌فال. به‌لام ل نأف روژنامه‌گه‌ری یا پارتایه‌تی تابه‌تمه‌ندیین ئو بجه‌کنیف ره‌نگ ئو روپی خوه ژ ده‌ست دده‌ن ئو د بیته سو بجه‌کنیف. مه‌رام ژئ نه‌فه که بیته وه‌ک پانورامایه‌کا پروپاگه‌نده ژ بوی پارت یان ژئ ری‌خراوا نأفرا. ل کاته‌ک وه‌ها دا نه‌ف ئه‌وقاس ژ راستی یا جفاکا کوردی دویر نینه. به‌لکو هتا نوکه ژئ روژنامه‌گه‌ریه‌ک که ره‌نگی نازادی ئو ره‌خه‌گرتی هه‌بیت ب ئاویه‌ک به‌رفره نه‌هاتی یه‌دئ، ئو نه‌شین ژئ ری‌کابه‌راتی یا پارتی سیاسی بکه‌ن. به‌لکو ئه‌و روژنامه‌یین که خوه وه‌کی نازاد ئو یی لایه‌ن دده‌نه ناساندن، ل پشت وان ژئ پارتی سیاسی خوه شه‌شاردانه. به‌لام نه‌ف دیتنه ژئ به‌لکو ژ ئالی گه‌له‌ک هاوه‌لاقی یان فه ب ئاویه‌ک نه‌راست ئو شاش ژ ئالی من فه بیته دیتن، که ل گور وان ژئ نه‌ف پینگافه‌ک هینژایه. به‌ئ راسته!!! له‌ورا ژئ نه‌ز: پیروزی ل هه‌می روژنامه‌گه‌ر ئو کارمه‌ندیین که‌نالا زاگروس دکه، هیودارم که کار ئو خه‌باتا وان بیته هوی پیشکه‌ت جفاکا کوردی ئو هه‌روه‌سا ژئ بنگه‌ها روژنامه‌گه‌ری ئو دانوستاندنا -communication- کوردی خورت بکه‌ت.

هه‌روه‌سا ژئ د به‌رده‌وامی یا نوچه‌یا خوه دا په‌یامنیژ ل گور ژیده‌ری پارتی یا دیموکراتا کوردستانئ وه‌ها ئی که‌نالی دده‌ته ناسکرن، که نه‌ف که‌ناله - زاگروس - وی خه‌بات ژ بوی دیموکراسی، جفاکه‌ک وه‌که‌ه‌ف، کیه‌رکی یا روژنامه‌گه‌ری بکه‌ت ل په‌ی وی ژئ پیشاندهری ره‌وشا جفاکا کوردستانئ بیت، ئو هتد.

دیتین وه‌ها ئو یین دی ژئ هاوه‌لاقی یی کورد توشی سه‌رلیشویای کری یه‌ ئو هه‌روه‌سا ژئ نه‌ندام ئو لایه‌نگری پارتی سیاسی توشی راستی یه‌ک وه‌ها بونه، که نایا نه‌ف راسته که پارتی سیاسی خه‌بات ژ بوی نازادی ئو یه‌کسانی ل نأف جفاکا کوردی دکه‌ت، یان ژئ نه‌و ته‌نیا خه‌بات ژبوی هنده‌ک مه‌رامین فه‌شارتی دکه‌ن؟ ب چا‌فیداخشانده‌ک کورت ل سه‌ر مه‌دیا ئو ده‌زگه‌هین راگه‌یاندن کوردستانئ ره‌وشا داوی دکه‌فیت به‌ر چا‌فین مه‌گه‌ئ کورد د دیروکا خوه دا ئو به‌ری سال 1992ئ ئو پشتی دامه‌زراندنا پارله‌مانی کوردستانئ خاوه‌ن سازی یه‌ک نه‌ته‌وی نه‌بو. ته‌نیا د کاتی 11 مانگی یا کومارا مه‌هابادی نه‌ته‌وا کورد بویه خاوه‌ن ده‌زگه‌هین نه‌ته‌وی. نه‌ف مایه‌ی نیکه‌رانی یه‌ که‌ ئه‌م ل که‌مه‌لگه‌ه‌گی دا دژین که هه‌رده‌م باس ل سه‌ر دیموکراسی ئو یه‌کسانی تیتنه کرن، به‌لام نه‌ف هه‌تا نوکه ژئ نه‌دیاره، ئو هه‌رده‌م هاوه‌لاقی کوردی گله‌ی ژ به‌رپرسی لایه‌ن ره‌سی دکه‌ن. له‌ورا ده‌ما که‌ ئه‌م فان وشه‌یان ل ره‌خ هه‌ف فه هه‌لسه‌نگین وی نه‌ف ژ بوی مه‌ ده‌رکه‌فیت هوی که نه‌ف دو وشه‌یان ب ئاویه‌ک نه‌گاتیف هاتنه ل نأف جفاکا کوردی دا هاتینه شروه‌ه کرن ئو تیگه‌هیشتن. وشه‌یا دیموکراسی ئو یه‌کسانی ل ئالی هاوه‌لاقی کورد ته‌نیا ژ بوی به‌رپرسی ره‌سی یه‌ ئو نه‌ف ملکی وان. به‌لکو نه‌ف وشه‌یه‌ نه‌ک خاوه‌ن پیناسه‌یه‌کا یاسان یه، له‌ورا ژئ هاوه‌لاقی یی کوردی باوه‌ری ب فان وشه‌یان نینه ئو نزانیت که

نافهروك نو كوكا "ديموكراسی نو یه كسانی" چي یه؟ چاوان، نه گهر نهف وشه نه ب ناوايه كی ياساين نه هابنه شروقه كرن نو ديار كرن هاوه لاتی كورد دی بشیت بگه هیته نارمانجین دیموكراسی نو یه كسانی ل ناف جفاكا كوردی؟ پرس نهفه كه: چاوان دیموكراسی نو یه كسانی ل ناف جفاكا دا ب دی تیت؟ چ نامراز نو دهرهفت ل بهردهستی هاوه لاتی یی كوردی هیه كه خهبات ژ بوی دیموكراسی نو یه كسانی ل ناف جفاكا كوردی بدمینیت؟ خهملاندنا پارتین سیاسی ب وشه یین دیموكراسی، یه كسانی، ناشتی نو هتد گه لهك باش نو جوان. نهف وشه نه د كاتی خوه دا زی ل نالی پرائی یا حكومه تین كومونستین بهری بكاردهاتن، بهلام ب كرده وه ته نیا سهر كوت كرن نو نو پشت په رده خستنا هاوه لاتی یان بو. كه نهو زی ته په سهر كونا هاوه لاتی نو زندانی كونا وان نو هتد ب دویف خوه فه هه بو. فان وشه یان میژو نو دیروكا پارتین سیاسی یین كوردستانی خهملاندی نه نو ب فی هاتینه ديار كرن نو ناسكرن، بهلام هه تا چ راده یكی ب خوه وه کی پارتی باوه ری ب دیموكراسی، یه كسانی هه نه؟ د فان 13 سالی ن بووی نو ته جروبه یا دیموكراسی نهف دروشمه نه هاتیه دی بهلكو نهف پارتین سیاسی نه كه ب خوه ديار كهرین لایه نین نه گاتیقین دیموكراسی نو یه كسانی نه، كه ئیرو جفاكا كوردی نو هاوه لاتی یی كوردی ههست پی دكهن.

هه لگرتنه دروشمی دیموكراسی نو یه كسانی ته نیا رهنگ دانا روپی راستی پارتین سیاسی یین كوردی یه.

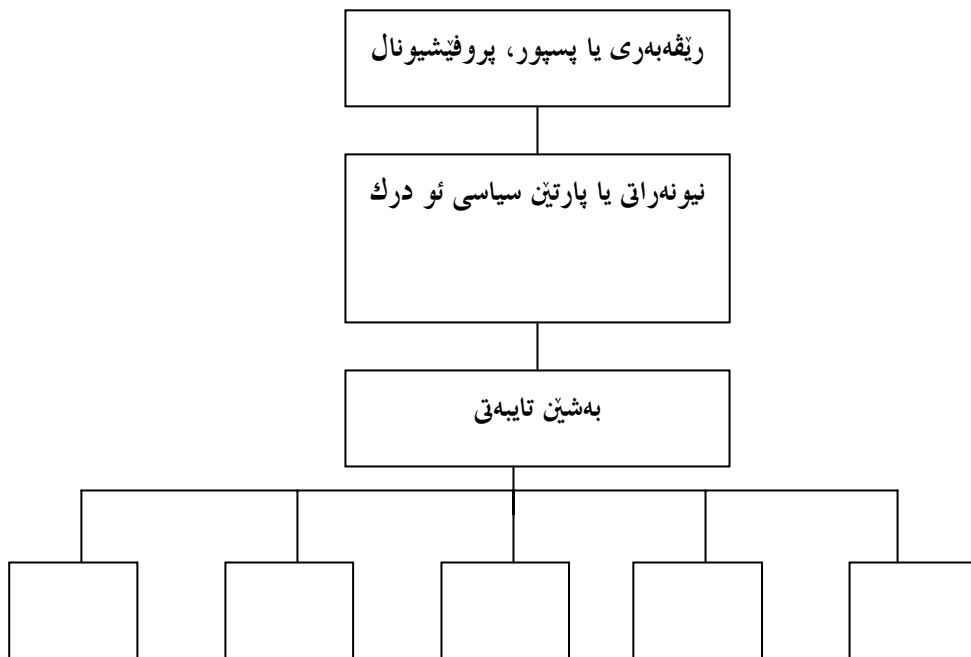
نه گهر ب راستی پارتین سیاسی ل دویف هندئ نه كه دروشما دیموكراسی، یه كسانی نو هتد ل ناف جفاكا كوردی دا بته سه پاندن نو خورت كرن نهف پیویست دكته كه د سهری دا مه دیا كوردی كه ئیرو بونه ده زگه هین راگه یاندنا پارتین سیاسی یین كوردستانی وه کی كه نالین ته له فیوزیونا كورد-سات نو كوردستان تی. فی نو دهنگی كوردستانی نو ههروه سا زی كانالین كه د بن دهسلاتا پارتین سیاسی دا نه ب ناویهك گشتی بكه فیهته ناف قهواره یه كا نوی دا. پیویست دكته كه پرائی یا فان كه نالان بینه كه نالین بازه رگانی نهك سیاسی نو گریدای پارتین سیاسی فه بن. ژ بوی كو هویهك وه ها نه بیته جهن ناژاوه نو مافی چ پارت نو ریکخراوین سیاسی ژ نالی راگه یاندن فه نه تیته پیشه ل كرن پیویست تیته دیتن كه پارلهمانی كوردستانی ب ناوايه كی لژنه یه كا هاوبهش یا راگه یاندن بیک بینیت. لژنه یه كا وه ها نرك نو خهباتا وهی دی سهر په رده شتی كاری ده زگه هین راگه یاندن نو تاییه تی ده زگه هی راگه یاندن نه ته وی واته - Public Service - بیت كه جهن هه می هاوه لاتی یین كوردی تیدا هه بیت نو ریک فه كهر بیت ژ بوی كو هه می بیرو بیته راگه یاندن. ئیرو د هه بونا مه دیا كوردی د بن سیداره یا دهسلاتا پارتین سیاسی لاوازی یه كه یه كجار تیته دیتن ل نالی راگه یاندنا كوردی فه، كه گه لهك ژ وان زی راگه یاندنا روزه لاتی - شه رقی- بو خوه كرینه نومونه. سیاسه تهك وه ها بویه هوی جی پی فه كونا مه دیا بیان وه کی كه نالین نهره بی، توركی نو فارسی نو هتد. كه كارگیزی یه كه نه گاتیف ل سهر كولتوری كوردی هیه نو نهف كارگیزی یه ئیرو ب ناوايهك بهرب چاف تیته دیتن، كه هه تا چ راده یه كی كارگیزی یه كه تاییهت ل سهر بهرنامه یین كولتوری وه کی موسیقا كوردی كرینه.

ل نالی دی زی جفاكا كوردی ب هه بونا كادرین هیژا نو خاوه ن دیتن نو بیرو رایین جیاواز دهرهفتا هندئ نینه كه ب ناوايه كی سهر بخوه كار نو تونایا خوه بیخه پیشخستنا كولتور نو نهریتین جفاكا كوردی نو خهباتهك هونهری بدمینین. بهلكو ده رگه یان ده زگه هین مه دیا كوردی ل بهر وان هاتیه گرتن. چونكه خاوه ن ره خنه نو دیتین جیاوازن ژ دیتن نو نهریتین پارتین سیاسی. له روا زی نهف دكاتی خوه دایه كه نه م وه کی كورد تاییه تی بهرپر سین سیاسی یین كوردی دهست بكهن ل سهر دارشتنا پولیتیکهك كولتوری ژ بوی جفاكا كوردی. پولیتیکهك كه ديار بكته نه م چاوان دی بینه هوی بهر هف پیشكه خستنا كولتوری كوردی وه کی موزیک، شانو، فیلم، ریکلام، بهرنامه یین بیکه نین نو هتد. لاوازی یه كه وه ها ب ناوايهك بهر فره د بهر هه مین كوردسات نو كوردستان تی. فی داتیته دیتن. گه لهك جار ان زی كار ب دهستین فان ده زگه هان وه کی بهه هان نه بونا فاكته رین هیژا- پسپوری، كارمه ندین هیژا، ته كنیك نو هتد- وه کی ناسته نك د پیشی پیشكه تنه بهرنامه یین راگه یاندن دده نه ديار كرن. نهف دیتنهك شاشه. فه نه كونا ده رگه هی فان ده زگه هان ژ بوی ره خنه گهران هویهك سهره کی یه د لاوازی یا مه دیا كوردی. ب پولیتیکه یه كه وه ها نه م ئیرو توشی تهنگ نو چه له مه یك مه زن بوینه، كه تیپوتیزما پارتایه تی نو هتد بویه هوی ژ دهست دانا ناسنامه یا كوردی د بهرنامه یین راگه یاندنا كوردی دا. ژ بوی خه لاس كرن نو قورتار كونا مه دیا كوردی ژ تهنگه ژه یین وه ها ریکفه كرنه ل بهر دیتن نو نهریتین جیاواز كه بیته هوی كی بهر كی د نافه را كه نالین راگه یاندن.

له روا زی نهف ب دیتنا من باشره كه پارلهمانی كوردتانی دهست بیخیهته سهر كوردستان تی. فی نو كوردسات نو گه لهك روزنامه یین كوردستانی. نو ههروه سا زی ده زگه ههك راگه یاندنا كوردی بیته دامه زراندن، كه دیور بیت ژ قهواره یا پارتایه تی. نهف بیته ديار كرن زی كه هه تا چ راده یه كی پارتین سیاسی مافی هندئ هه نه كه بینه خاوه ن رادیو نو ته له فیزیون. بهلام ب داخ فه ژ بهر هه بونا دیموكراسی نو یه كسانی نهف هویه ل كوردستانی بهر فاژ هیه. یا كو تاییه تی یه كه گرینگ هیه ژ بوی جفاكا كوردی. یه كه ژ ده زگه هین كوردستان تی. فی یان كورد سات بیته كه نالهك گشتی یا -

Public Service – ئو يېن دى بېنە فروتن بو كەسايەت يېن بازەرگان. ئو پارە يېن كە ژ ئى ئالى دا ب دەست تېن بېنە تەر خان كرن ژ بوى پروژە يېن كە بېنە ھوى پېشقە برنا راگە ياندنا كوردى. كەنالا گىشتى يا راگە ياندنا كوردستان ژ ئالى لژنە يەك يا پارلەمانى كوردستانى فە بېنە يېزقە برن ئو سەرپەرەشتى كرن. ب ناوايە كى كە ھەمى پارتىن كە بەشدارن د پارلەمانى دا ئەندامەك د لژنە يا كارگىزى يا كەنالا تەلەفزيونى دا ھەبىت. ئەف تەنيا ژبەر ھندى يە كە كەنالا تەلەفزيونى بېيە كەنالاك يا Public Service ئو خزمەتا ھەمى جفاكا كوردى بىكەت، نەك تەنيا پارت يان ژى رېكخراو ھەك تايەقى. ۋەك روزى ئەف ديار ئو فەشارقى نېنە: دەزگەھىن كە ئىرو د خزمەتا پارتىن سىياسى دانە ب خوين ئو زەحمەتا گەل كورد. ئەز باو ھرم كە پارتىن سىياسى ھەتا رادەيا ھەك بەرفرە دەزگەھىن دېن خزمەتا خوە دا ھەنە ئو پىويستى يا وان ب دەزگەھىن زىدەتر نېنە. ۋېنە يا خوارى ۋەك پېشنيار تېتە ديار كرن كە ھەيكەل دەزگەھى راگە ياندنا دانماركى DR نېشان ددەت ئو ب ھندەك ناوايان ھاتىە گورين كە ھەيكەلەك ۋەھا ژى دىتە ل كوردستانى ب دى بېت.

درک¹

ل داوى دا ژى ھىقىدارم كە كەنالا تەلەفزيونى زاگروس ۋەكى كەنالاك ئوبجە كىش ب ئەركىن خوە يى راگە ياندنى رايىت ئو كە راستى يېن جفاكىن ژ بوى ھاو ھالاقى يېن كوردى ديار بەدەتە رونكرن، نەك تەنيا د خزمەتا پارتا دېموكراتا كوردستانى بېت، بەلكو رېك ل بەر ھەمى ھاو ھالاقى يېن كوردستانى فەكرى بېلېت كە رايىن خوە يى جىوازى يا ئىدولوژى ئو ئولى بېنېتە دى. د داوى دا ژى ئەف پىويستە كە بېتە ديار كرن ئو ئەف مافى گەل كوردە كە بەدەتە ديار كرن:

ھەمى بەرھەمەين كە پارتىن سىياسى ئىرو ۋەكى بەشەك ژ ملكىن خوە دزانن ب خوين لاوين كوردستانى ئو دەربەردەرى يا نەتەوا كوردى ب دى ھاتىنە. بەرھەمەك ۋەھا نايت د بەرژە ۋەندى ئو ملكەجى قى يا پارتىن سىياسى دا بېت. ئەف ل سەر پارتىن سىياسى يە كە ژ بوى بەرژە ۋەندىن خوە واز ل سەر تىجارەت كرن ب خوين شەھىدېن كوردستانى ئو ھەروەسا ژى خەباتا نەتەوا كوردى بېن. خوين شەھىدېن كوردستانى نەك گرىداى يى پارت يان ژى رېكخراوين سىياسى يە، بەلكو يا ھەمى نەتەوا كوردى يە.

¹دەزگەھى راگە ياندنا كوردى، ل شوينا DR ھاتىە ديار كرن.

سہر دار شہر یف سندی serdarsharif@hotmail.com

خویند کاری کار گیری گشتی ل زانکویا Roskilde

کوپہ ماگ - دانماکی 16.10.2004